

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึง ความต้องการรูปแบบการจัดการโครงการ ปลูกสับดูดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกรในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำอธิบายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การเลือกรูปแบบการจัดการโครงการ ปลูกสับดูดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. และรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำมันสับดูดำและสับดูดำของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. และรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการรูปแบบการจัดการโครงการ ปลูกสับดูดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. และรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปลูกสับดูดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การเลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดูดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกร

รูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดูดำเพื่อ ผลิต ไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. และรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกรายละเอียด ดังตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสบู่อำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของ
เกษตรกร

รูปแบบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน	37	27.0
รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.	58	42.3
รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน	42	30.7

n=137

เกษตรกรร้อยละ 42.3 เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. รองลงมาร้อยละ 30.7 เลือกรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน และร้อยละ 27.0 เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. และรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

สภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ของครอบครัว จำนวนพื้นที่ถือครองในการทำการเกษตร ลักษณะพื้นที่ถือครองของครอบครัว การเป็นเจ้าของเครื่องนุ่งทอทางการเกษตร ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล ผู้วิจัยได้นำเสนอเปรียบเทียบสภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบการจัดการแต่ละรูปแบบ โดย กลุ่ม A หมายถึง เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน กลุ่ม B หมายถึง เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. กลุ่ม C หมายถึง เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกรายละเอียด ดังตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกร

n=137

ประเด็น	A(n ₁ =37) กลุ่ม B(n ₂ =58) กลุ่ม C(n ₃ =42) รวม(n=137)			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	23 (62.2)	28 (48.3)	29 (69.0)	80 (58.4)
หญิง	14 (37.8)	30 (51.7)	13 (31.0)	57 (41.6)
2. อายุ (ปี)				
20-30	0 (0.0)	1 (1.7)	0 (0.0)	1 (0.7)
31-40	2 (5.4)	11 (19.0)	2 (4.8)	15 (10.9)
41-50	18 (48.6)	32 (55.2)	25 (59.5)	75 (54.7)
51-60	11 (29.7)	14 (24.1)	13 (31.0)	38 (27.7)
มากกว่า 60 ขึ้นไป	6 (16.2)	0 (0.0)	2 (4.8)	8 (5.8)
อายุน้อยที่สุด	39	28	38	
อายุสูงสุด	67	60	64	
อายุเฉลี่ย	51.92	46.33	49.19	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	7.158	6.669	5.584	
3. ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	31 (83.8)	54 (93.1)	32 (76.2)	117 (85.4)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

n=137

ประเด็น กลุ่ม	A(n ₁ =37) กลุ่มB(n ₂ =58) กลุ่ม C(n ₃ =42) รว ม(n=137)			
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	4 (10.8)	4 (6.9)	10 (23.8)	18 (13.1)
ระดับปริญญาตรี	2 (5.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (1.5)
4. การประกอบอาชีพ (ตอบได้หลายข้อ)				
ทำนา	18 (48.6)	23 (39.7)	9 (21.4)	50 (36.5)
ทำไร่	5 (13.5)	10 (17.2)	15 (35.7)	30 (21.9)
ทำสวน	26 (70.3)	37 (63.8)	27 (64.3)	90 (65.7)
5. รายได้ของครอบครัว (บาท/ปี)				
น้อยกว่า 25 ,000	7 (18.9)	33 (56.9)	4 (9.5)	44 (32.1)
25,001-50,000	18 (48.6)	22 (37.9)	29 (69.0)	69 (50.4)
50,001-75,000	9 (24.3)	1 (1.7)	9 (21.4)	19 (13.9)
75,001-100,000	1 (2.7)	2 (3.4)	0 (0.0)	3 (2.2)
มากกว่า 100,000	2 (5.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (1.5)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

n=137

ประเด็น	กลุ่ม	A(n ₁ =37)	กลุ่มB(n ₂ =58)	กลุ่ม C(n ₃ =42)	รวม (n=137)
จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
6. จำนวนพื้นที่ที่ถือครองในการทำการเกษตร (ไร่)					
น้อยกว่า 10		29 (78.4)	44 (75.9)	31 (73.8)	104 (75.9)
11-20		8 (21.6)	13 (22.4)	10 (23.8)	31 (22.6)
21-30		0 (0.0)	1 (1.7)	1 (2.4)	2 (1.5)
7. ลักษณะพื้นที่ที่ถือครองของครอบครัว (ตอบได้หลายข้อ)					
เป็นที่ดินของตนเอง		33 (89.2)	44 (75.9)	33 (78.6)	110 (80.3)
เป็นพื้นที่เช่า		4 (10.8)	21 11 (36.2)	36 (26.2)	36 (26.3)
8. การเป็นเจ้าของเครื่องยนต์ทางการเกษตร (ตอบได้หลายข้อ)					
รถอีแต่น		5 (13.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (3.6)
รถไถเดินตาม		13 (35.1)	23 (39.7)	10 (23.8)	46 (33.6)
เครื่องสูบน้ำ		24 (64.9)	38 (65.5)	37 (88.1)	99 (72.3)
เครื่องตัดหญ้า		6 (16.2)	9 10 (15.5)	25 (23.8)	25 (18.2)
เครื่องพ่นยา		5 (13.5)	6 (10.3)	11 (26.2)	22 (16.1)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

n=137

ประเด็น กลุ่ม	A(n ₁ =37) กลุ่ม B(n ₂ =58) กลุ่ม C(n ₃ =42) รวม(n=137)			
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
9. ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล (ลิตร/สัปดาห์)				
0-5	18 (48.6)	37 (63.8)	25 (59.5)	80 (58.4)
6-10	2 (5.4)	11 (19.0)	11 (26.2)	24 (17.5)
11-15	2 (5.4)	4 (6.9)	1 (2.4)	7 (5.1)
16-20	7 (18.9)	4 (6.9)	2 (4.8)	13 (9.5)
21-25	1 (2.7)	0 (0.0)	3 (7.1)	4 (2.9)
26-30	5 (13.5)	1 (1.7)	0 (0.0)	6 (4.4)
31 ขึ้นไป	2 (5.4)	1 (1.7)	0 (0.0)	3 (2.2)

1.1 เพศ

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 ร้อยละ 62.2 เป็นเพศชาย

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 2 ร้อยละ 51.7 เป็นเพศหญิง

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 3 ร้อยละ 69 เป็นเพศชาย

จากการวิเคราะห์เกษตรกร จำนวน 137 คน พบว่า เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 58.4)

เป็นเพศชาย

1.2 อายุ

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรร้อยละ 48.6 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาร้อยละ 29.7 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 51.92 ปี ต่ำสุด 39 ปี สูงสุด 67 ปี

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 55.2 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาร้อยละ 24.1 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 46.33 ปี ต่ำสุด 28 ปี สูงสุด 60 ปี

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรร้อยละ 59.5 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาร้อยละ 31 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 49.19 ปี ต่ำสุด 38 ปี สูงสุด 64 ปี

เกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดร้อยละ 54.7 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาร้อยละ 27.7 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 48.72 ปี ต่ำสุด 28 ปี สูงสุด 67 ปี

1.3 ระดับการศึกษา

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 83.8 มีระดับการศึกษาอยู่ในขั้นประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 10.8 อยู่ในขั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 5.4) อยู่ในระดับปริญญาตรี

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 93.1 มีระดับการศึกษาอยู่ในขั้นประถมศึกษา และรองลงมาร้อยละ 6.9 อยู่ในขั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 76.2 มีระดับการศึกษาอยู่ในขั้นประถมศึกษา และรองลงมาร้อยละ 23.8 อยู่ในขั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 85.4 มีระดับการศึกษาอยู่ในขั้นประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 13.1 อยู่ในขั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

1.4 การประกอบอาชีพ

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 70.3 ทำสวน รองลงมา ร้อยละ 48.6 ทำนา มีเพียงส่วนน้อยทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.5

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 63.8 ทำสวน รองลงมา ร้อยละ 39.7 ทำนา มีเพียงส่วนน้อยทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.2

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรร้อยละ 64.3 ทำสวน รองลงมา ร้อยละ 35.7 ทำไร่ มีเพียงส่วนน้อยทำนา คิดเป็นร้อยละ 21.4

เกษตรกรร้อยละ 65.7 ประกอบอาชีพทำสวน รองลงมาร้อยละ 36.5 ทำนา มีเพียงส่วนน้อย
ทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.9

1.5 รายได้ของครอบครัว

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรร้อยละ 48.6 มีรายได้ในช่วง 25 ,001-50,000 บาท/ปี รองลงมาร้อยละ 24.3 มีรายได้ในช่วง 50,001-75,000 บาท/ปี มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 2.7) มีรายได้ในช่วง 75,000-100,000 บาท/ปี

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 56.9 มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท/ปี รองลงมาร้อยละ 37.9 มีรายได้ในช่วง 25,001-50,000 บาท/ปี มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 1.7) มีรายได้ในช่วง 50,001-75,000 บาท/ปี

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรร้อยละ 69 มีรายได้ในช่วง 25,001-50,000 บาท/ปี รองลงมาร้อยละ 21.4 มีรายได้ในช่วง 50 ,001-75,000 บาท/ปี มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 9.5) มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท/ปี

เกษตรกรประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.4) มีรายได้ในช่วง 25 ,001-50,000 บาท/ปี รองลงมาร้อยละ 32.1 มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท/ปี และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 1.5) ที่มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท/ปี

1.6 จำนวนพื้นที่ถือครองในการทำการเกษตร

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 78.4 มีพื้นที่ถือครองน้อยกว่า 10 ไร่ และรองลงมาร้อยละ 21.6 มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 11-20 ไร่

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 75.9 มีพื้นที่ถือครองน้อยกว่า 10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 22.4 มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 11-20 ไร่ มีเพียงส่วนน้อยที่มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 21-30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.7

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 73.8 มีพื้นที่ถือครองน้อยกว่า 10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 23.8 มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 11-20 ไร่ มีเพียงส่วนน้อยที่มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 21-30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.4

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 75.9 มีพื้นที่ถือครองน้อยกว่า 10 ไร่ และรองลงมาร้อยละ 22.6 มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 11-20 ไร่ มีเพียงส่วนน้อยที่มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 21-30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.5

1.7 ลักษณะพื้นที่ถือครองของครอบครัว

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 89.2 พื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 75.9 พื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 78.6 พื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.3) พื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง

1.8 การเป็นเจ้าของเครื่องยนต์ทางการเกษตร

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรร้อยละ 64.9 มีเครื่องสูบน้ำ รองลงมาร้อยละ 35.1 มีรถไถเดินตาม มีเพียงส่วนน้อยที่มีรถอีแต่นและเครื่องพ่นยา คิดเป็นร้อยละ 13.5 เท่ากัน

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 65.5 มีเครื่องสูบน้ำ รองลงมาร้อยละ 39.7 มีรถไถเดินตาม และเกษตรกรส่วนน้อยร้อยละ 10.3 มีเครื่องพ่นยา

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 88.1 มีเครื่องสูบน้ำ รองลงมาร้อยละ 26.2 มีเครื่องพ่นยา และมีเพียงส่วนน้อยที่มีรถไถเดินตามและเครื่องตัดหญ้า คิดเป็นร้อยละ 23.8 เท่ากัน

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 72.3 มีเครื่องสูบน้ำ รองลงมาร้อยละ 33.6 มีรถไถเดินตาม มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยที่มีรถอีแต่นเป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 3.6

1.9 ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรร้อยละ 48.6 ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 0-5 ลิตร/สัปดาห์ รองลงมาร้อยละ 18.9 ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 16-20 ลิตร/สัปดาห์ มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 2.7) ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 21-25 ลิตร/สัปดาห์

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 63.8 ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 0-5 ลิตร/สัปดาห์ รองลงมาร้อยละ 19 ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 6-10 ลิตร/สัปดาห์ มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 26-30 ลิตร/สัปดาห์และมากกว่า 31 ลิตร/สัปดาห์ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.7 เท่ากัน

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรร้อยละ 59.5 ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 0-5 ลิตร/สัปดาห์ รองลงมาร้อยละ 26.2 ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 6-10 ลิตร/สัปดาห์ มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 2.4) ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 11-15 ลิตร/สัปดาห์

เกษตรกรครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 58.4) ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 0-5 ลิตร/สัปดาห์ รองลงมาร้อยละ 17.5 ใช้น้ำมันอยู่ในช่วง 6- 10 ลิตร/สัปดาห์ มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 2.2) ที่ใช้น้ำมัน มากกว่า 31 ลิตร/สัปดาห์ขึ้นไป

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ น้ำมัน สบู่ดำและสบู่ดำของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. และรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำมันสบู่ดำและสบู่ดำ ได้แก่ ช่องทางที่ทำให้รู้จักสบู่ดำ การปลูกสบู่ดำในปัจจุบัน ลักษณะการปลูกสบู่ดำในปัจจุบัน ลักษณะของสบู่ดำที่ใช้ปลูก ประสิทธิภาพการใช้น้ำมันสบู่ดำกับเครื่องยนต์ทางการเกษตร ความต้องการเปลี่ยนมาใช้ น้ำมันสบู่ดำ เหตุผลที่ไม่อยากเปลี่ยนมาใช้ น้ำมันสบู่ดำแทนน้ำมันดีเซล เหตุผลที่เปลี่ยนหรืออยากเปลี่ยนมาใช้ น้ำมันสบู่ดำแทนน้ำมันดีเซล ผู้วิจัยได้นำเสนอเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับน้ำมันสบู่ดำและสบู่ดำของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบการจัดการแต่ละรูปแบบ โดย กลุ่ม A หมายถึง เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน กลุ่ม B หมายถึง เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. กลุ่ม C หมายถึง เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกรายละเอียด ดังตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำมันสบูดำและสบูดำ

n=137

ประเด็น กลุ่ม	A(n ₁ =37) กลุ่มB(n ₂ =58) กลุ่ม C(n ₃ =42) รวม(n=137)			
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
1. ช่องทางที่ทำให้รู้จักสบูดำ				
การพูดคุยกัน	17 (45.9)	31 (53.4)	24 (57.1)	72 (52.6)
เห็นการปลุก/การเผยแพร่	7 (18.9)	12 (20.7)	1 (2.4)	20 (14.6)
อื่นๆ	13 (35.1)	15 (25.9)	17 (40.5)	45 (32.8)
2. การปลุกสบูดำในปัจจุบัน				
ไม่ปลุก	15 (40.5)	41 (70.7)	22 (52.4)	78 (56.9)
ปลุก	22 (59.5)	17 (29.3)	20 (47.6)	59 (43.1)
3. ลักษณะการปลุกสบูดำในปัจจุบัน(เฉพาะผู้ที่ปลุกสบูดำ n=59)				
ปลุกบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา				
มีการจัดการ	6 (16.2)	5 (8.6)	4 (9.5)	15 (10.9)
ปลุกบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา				
ไม่มีการจัดการ	16 (43.2)	12 (20.7)	16 (38.1)	44 (32.1)
4. ลักษณะของสบูดำที่ใช้ปลุก(เฉพาะผู้ที่ปลุกสบูดำ n=59)				
ใช้เมล็ดปลุก				
	13 (35.1)	12 (20.7)	8 (19.0)	33 (24.1)
ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากเมล็ด				
	6 (16.2)	4 (6.9)	7 (16.7)	17 (12.4)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

n=137

ประเด็น กลุ่ม	A(n ₁ =37) กลุ่ม B(n ₂ =58) กลุ่ม C(n ₃ =42) รวม(n=137)			
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากท่อนพันธุ์ 3	1 (8.1)	5 (1.7)	9 (11.9)	6 (6.6)
5. ประสิทธิภาพการใช้น้ำมันสบูดำกับเครื่องยนต์ทางการเกษตร				
เคย	0 (0.0)	6 (10.3)	0 (0.0)	6 (4.4)
ไม่เคย 37	37 (100)	52 (89.7)	42 (100)	131 (95.6)
6. ความต้องการเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบูดำ				
ไม่ต้องการเปลี่ยน	0 (0.0)	13 (22.4)	6 (14.3)	19 (13.9)
ต้องการเปลี่ยน	37 (100)	45 (77.6)	36 (85.7)	118 (86.1)
7. เหตุผลที่ไม่อยากเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบูดำแทนน้ำมันดีเซล(เฉพาะผู้ที่ไม่อยากเปลี่ยน n=19)				
ไม่มั่นใจในคุณภาพ/กลัวเครื่องยนต์				
มีปัญหา	0 (0.0)	5 (8.6)	6 (14.3)	11 (8.0)
ยังมีน้ำมันดีเซลให้ใช้อยู่	0 (0.0)	8 (13.8)	0 (0.0)	8 (5.8)
8. เหตุผลที่เปลี่ยนหรืออยากเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบูดำแทนน้ำมันดีเซล (ตอบได้หลายข้อ)				
ราคาคงจะถูกกว่าน้ำมันดีเซล	31 (83.8)	24 (41.4)	18 (42.9)	73 (53.3)
สามารถผลิตใช้ตัวเอง				
ในครัวเรือน/ชุมชน	1 (2.7)	6 (10.3)	2 (4.8)	9 (6.6)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

n=137

ประเด็น กลุ่ม	A(n ₁ =37) กลุ่มB(n ₂ =58) กลุ่ม C(n ₃ =42) รวม(n=137)			
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
รัฐบาลสนับสนุนการใช้ น้ำมันสบูดำ	2 (5.4)	6 (10.3)	5 (11.9)	13 (9.5)
อยากทดสอบคุณภาพ/อยากรู้	13 (35.1)	19 (32.8)	26 (61.9)	58 (42.3)

2.1 ช่องทางที่ทำให้รู้จักสบูดำ

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรร้อยละ 45.9 รู้จักสบูดำจากการพูดคุยกัน รองลงมาร้อยละ 35.1 ตอบอื่นๆ คือ รู้จักโดยการแนะนำของเกษตรกรอำเภอ และ เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 18.9) รู้จักโดยการเห็นการปลูก/การเผยแพร่จากกลุ่มผู้ใช้น้ำมันสบูดำ

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 53.4 รู้จักสบูดำจากการพูดคุยกัน รองลงมาร้อยละ 25.9 ตอบอื่นๆ คือ รู้จักโดยการแนะนำของเกษตรกรอำเภอ และ เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 20.7) รู้จักโดยการเห็นการปลูก/การเผยแพร่จากกลุ่มผู้ใช้น้ำมันสบูดำ

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรร้อยละ 57.1 รู้จักสบูดำจากการพูดคุยกัน รองลงมาร้อยละ 40.5 ตอบอื่นๆ คือ รู้จักโดยการแนะนำของเกษตรกรอำเภอและ เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 2.4) รู้จักโดยการเห็นการปลูก/การเผยแพร่จากกลุ่มผู้ใช้น้ำมันสบูดำ เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.6) รู้จักสบูดำจากการพูดคุยกัน รองลงมาร้อยละ 3 2.8 ตอบอื่นๆ คือ รู้จักโดยการแนะนำของเกษตรกรอำเภอ และ เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 14.6) รู้จักโดยการเห็นการปลูก/การเผยแพร่จากกลุ่มผู้ใช้น้ำมันสบูดำ

2.2 การปลูกสบูดำในปัจจุบัน

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 59.5) ปลูกสบูดำ

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 70.7 ไม่ปลูกสบูดำ

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกร เกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.7) ไม่ปลูกสับดูดำ

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.9) ไม่ปลูกสับดูดำ

2.3 ลักษณะการปลูกสับดูดำในปัจจุบัน (เฉพาะผู้ที่ปลูกสับดูดำ)

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรร้อยละ 43.2 ปลูกสับดูดำบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา ไม่มีการจัดการ

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 20.7 ปลูกสับดูดำบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา ไม่มีการจัดการ

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรร้อยละ 38.1 ปลูกสับดูดำบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา ไม่มีการจัดการ

เกษตรกรร้อยละ 32.1 ปลูกสับดูดำบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา ไม่มีการจัดการ

2.4 ลักษณะของสับดูดำที่ใช้ปลูก (เฉพาะผู้ที่ปลูกสับดูดำ)

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรร้อยละ 35.1 ใช้เมล็ดปลูก รองลงมาร้อยละ 16.2 ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากเมล็ด และเกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 8.1) ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากท่อนพันธุ์

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 20.7 ใช้เมล็ดปลูก รองลงมาร้อยละ 6.9 ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากเมล็ด และ เกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 1.7) ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากท่อนพันธุ์

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรร้อยละ 19 ใช้เมล็ดปลูก รองลงมาร้อยละ 16.7 ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากเมล็ด และ เกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 11.9) ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากท่อนพันธุ์

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ 24.1)จากผู้ปลูกสับดูดำทั้งหมด(ร้อยละ 43.1) ใช้เมล็ดปลูก รองลงมาร้อยละ 16.2 ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากเมล็ด และ เกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 8.1) ใช้ต้นกล้าที่เพาะจากท่อนพันธุ์

2.5 การใช้น้ำมันสับดูดำกับเครื่องยนต์ทางการเกษตร

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรทั้งหมด 100 % ไม่เคยใช้น้ำมันสับดูดำกับเครื่องยนต์ทางการเกษตร

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 89.7 ไม่เคยใช้น้ำมันสบู่นำมาใช้กับเครื่องยนต์ทางการเกษตร

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรทั้งหมด 100 % ไม่เคยใช้น้ำมันสบู่นำมาใช้กับเครื่องยนต์ทางการเกษตร

เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.6) ไม่เคยใช้น้ำมันสบู่นำมาใช้กับเครื่องยนต์ทางการเกษตร

2.6 ความต้องการเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมา

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรทั้งหมด 100 % ต้องการเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซล

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 77.6 ต้องการเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซล

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 85.7 ต้องการเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซล

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 86.1 ต้องการเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซล

2.7 เหตุผลที่ไม่อยากเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซล

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรทั้งหมด 100 % ไม่มีผู้ตอบไม่ต้องการเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซล

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 13.8 ไม่อยากเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซลเพราะยังมีน้ำมันดีเซลให้ใช้อยู่และรองลงมาร้อยละ 8.6 ไม่มั่นใจในคุณภาพ/กลัวเครื่องยนต์มีปัญหา

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรร้อยละ 14.3 ไม่อยากเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซลเพราะไม่มั่นใจในคุณภาพ/กลัวเครื่องยนต์มีปัญหา

เกษตรกรร้อยละ 8.0 (จากผู้ที่ไม่อยากเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซลทั้งหมดร้อยละ 13.9) ไม่อยากเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซลเพราะไม่มั่นใจในคุณภาพ/กลัว

เครื่องยนต์มีปัญหา

2.8 เหตุผลที่เปลี่ยนหรืออยากเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซล

กลุ่ม A (รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 83.8 อยากเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่นำมาแทนน้ำมันดีเซลเพราะคิดว่าราคาคงจะถูกกว่าน้ำมันดีเซล รองลงมาร้อยละ 35.1 อยาก

ทดสอบคุณภาพ/อยากรู้ เกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 2.7) สามารถผลิตใช้ได้เองในครัวเรือน/ชุมชน

กลุ่ม B (รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.) เกษตรกรร้อยละ 41.4 อยากเปลี่ยนมาใช้ น้ำมันสบู่นำแทนน้ำมันดีเซลเพราะคิดว่าราคาคงจะถูกกว่าน้ำมันดีเซล รองลงมาร้อยละ 32.8 อยากทดสอบคุณภาพ/อยากรู้ มีเพียงส่วนน้อยที่คิดว่า สามารถผลิตใช้ได้เองในครัวเรือน/ชุมชน และรัฐบาลสนับสนุนการใช้ น้ำมันสบู่นำ คิดเป็นร้อยละ 10.3 เท่ากัน

กลุ่ม C (รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน) เกษตรกรร้อยละ 61.9 อยากเปลี่ยนมาใช้ น้ำมันสบู่นำแทนน้ำมันดีเซลเพราะอยากทดสอบคุณภาพ/อยากรู้ รองลงมาร้อยละ 42.9 คิดว่าราคาคงจะถูกกว่าน้ำมันดีเซล และ เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 4.8) อยากเปลี่ยนเพราะคิดว่าสามารถผลิตใช้ได้เองในครัวเรือน/ชุมชน

เกษตรกรร้อยละ 53.3 อยากเปลี่ยนมาใช้ น้ำมันสบู่นำแทนน้ำมันดีเซลเพราะคิดว่าราคาคงจะถูกกว่าน้ำมันดีเซล รองลงมาร้อยละ 42.3 อยากทดสอบคุณภาพ/อยากรู้ และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 6.6) อยากเปลี่ยนเพราะคิดว่าสามารถผลิตใช้ได้เองในครัวเรือน/ชุมชน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการรูปแบบการจัดการโครงการ ปลุกสบู่นำเพื่อผลิตไบโอดีเซลของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. และรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

ความต้องการรูปแบบการจัดการโครงการปลุกสบู่นำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกร เป็นการศึกษาถึงความต้องการของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลุกสบู่นำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. และรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกรายละเอียดของแต่ละรูปแบบ ดังตารางที่ 4 ตารางที่ 5 และตารางที่ 6 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ความต้องการการจัดการโครงการปลูกสับรู่ดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน
รูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=37		
1. จำนวนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจที่ควรเป็น (คน)		
20-30	11	29.7
31-40	0	0.0
41-50	15	40.5
51 ขึ้นไป	11	29.7
จำนวนสมาชิกต่ำสุด 20 คน		จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 51.43 คน
จำนวนสมาชิกสูงสุด 120 คน		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 24.055
2. การลงหุ้นกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ตอบได้หลายข้อ)		
หุ้นเงิน	13	35.1
หุ้นจำนวนต้นสับรู่ดำที่จะปลูก	8	21.6
หุ้นเงินและหุ้นจำนวนต้นสับรู่ดำที่จะปลูก		19 51.4
โดย หุ้นเงิน 1 หุ้น ควรเป็นจำนวนเงิน		(บาท)
10	1	5.6
50	6	33.3
100	6	33.3
1 หุ้นจำนวนเงินต่ำสุด 10 บาท		1 หุ้นจำนวนเงินเฉลี่ย 50.56 บาท
1 หุ้นจำนวนเงินสูงสุด 100 บาท		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 41.370
โดย หุ้นต้นสับรู่ดำ 1 หุ้น ควรเป็นจำนวนต้นสับรู่ดำ (ต้น)		
2	1	5.6
5	1	5.6
10	2	11.1
30	1	5.6
50	1	5.6
100	2	11.1
1 หุ้นจำนวนต้นสับรู่ดำต่ำสุด		2 ต้น
1 หุ้นจำนวนต้นสับรู่ดำสูงสุด 100 ต้น		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 41.370
1 หุ้นจำนวนต้นสับรู่ดำเฉลี่ย		17.56 ต้น

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=37		
3. แหล่งเงินทุนที่นอกเหนือจากการระดมหุ้น (ตอบได้หลายข้อ)		
กองทุนหมู่บ้าน	24	64.9
สหกรณ์การเกษตร	11	27.9
ธกส.	28	75.7
ธนาคารพาณิชย์	1	2.7
4. ความต้องการเข้ารับการอบรม		
ต้องการ	34	91.9
ไม่ต้องการ	3	8.1
5. แหล่งเมล็ดพันธุ์สบูดำที่ต้องการ		
จากหน่วยงานของรัฐที่สนับสนุน	32	86.5
จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ	3	8.1
จากแหล่งที่หาได้ง่าย(เช่น ในท้องถิ่น)	2	5.4
6. วิธีจัดหาเมล็ดพันธุ์ที่ต้องการ		
สมาชิกแต่ละรายจัดหาเมล็ดมาปลูกเอง	9	24.3
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นผู้จัดหา	28	75.7
7. ลักษณะการเพาะเมล็ดสบูดำ		
สมาชิกเพาะเมล็ดเอง	20	54.1
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเมล็ดแล้ว		
แจกจ่ายต้นกล้าให้กับสมาชิก	9	24.3
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเมล็ดแล้ว		
แจกจ่ายสมาชิกในรูปแบบการให้ยืม	8	21.6
8. การจัดซื้อเครื่องหีบสบูดำและเครื่องทำไบโอดีเซล		
ใช้เงินทุนที่มาจากกระดมหุ้นของสมาชิกซื้อ	9	24.3
ใช้เงินทุนที่มาจากแหล่งเงินทุน	20	54.1
ใช้เงินทุนที่มาจากกระดมหุ้นและจากแหล่งเงินทุน	8	21.6

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=37		
9. ลักษณะการปลูกสับดูดำที่ต้องการ		
ปลูกบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา	31	83.8
ปลูกเป็นแปลง	6 16.2	
10. การใช้แรงงาน ในการเก็บเกี่ยวและการขนส่งผลผลิตสับดูดำ		
ใช้แรงงานในครัวเรือน	21	56.8
จ้างแรงงานในหมู่บ้าน	6	16.2
จ้างแรงงานที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	10 27.0	
11. การส่งผลผลิต		
แบบที่ 1	22	59.5
แบบที่ 2	10	27.0
แบบที่ 3	5 13.5	
*แบบที่ 1 เกษตรกรส่งผลผลิตสับดูดำเพื่อหีบน้ำมันแล้วนำน้ำมันกลับไปใช้กับเครื่องยนต์ของตนเองโดยเสียค่าบริการเครื่องมือสกัดให้แก่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน		
แบบที่ 2 เกษตรกรส่งผลผลิตสับดูดำเพื่อจำหน่ายเมล็ดสับดูดำให้แก่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน		
แบบที่ 3 เกษตรกรส่งผลผลิตสับดูดำเพื่อหีบน้ำมันแล้วฝักน้ำมันไว้กับศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน เมื่อน้ำมันมีราคาดี เกษตรกรสามารถจะนำน้ำมันออกมาจำหน่ายโดยรับรายได้จากการจำหน่ายน้ำมันเอง		
12. การดำเนินงานในขั้นตอนการหีบน้ำมัน		
คณะกรรมการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ	5	13.5
สมาชิกผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ	8	21.6
คณะกรรมการและสมาชิกผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ	20	54.1
จ้างแรงงานทั่วไปที่ไม่ใช่สมาชิกกลุ่ม	4 10.8	
13. ค่าบริการในการหีบน้ำมัน (ก.บ./บาท)		
2 บาท	18	48.6
2.50 บาท	5 13.5	
3 บาท	12	32.4
อื่นๆ	2	5.4

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=37		
14. ความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ		
ไม่ต้องการ	8	21.6
ต้องการ	29 78.4	
เรื่องที่ต้องการมีส่วนร่วม (ตอบได้หลายข้อ)		
การผลิตน้ำมันไบโอดีเซล	20	54.1
การตรวจสอบคุณภาพน้ำมัน	4	10.8
การจำหน่าย	4	10.8
การประชาสัมพันธ์	3	8.1
15. การจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้		
นำออกจำหน่ายทั้งหมด	17	45.9
แจกจ่ายให้สมาชิกใช้ 50% และจำหน่าย 50%	19	51.4
อื่นๆ	1	2.7
16. การซื้อน้ำมันของสมาชิก		
ซื้อในราคาปกติตามที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกำหนด	19	51.4
ลดราคาให้สมาชิก	18	48.6
17. ราคาจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้ที่ต้องการให้ต่ำกว่าราคาดีเซลในท้องตลาด		
1.50 บาท	14 37.8	
2 บาท	20 54.1	
อื่นๆ	3 8.1	
18. การจัดการกากสบู่ดำ		
แจกจ่ายให้สมาชิกใช้เป็นปุ๋ย	20	54.1
จำหน่ายให้ผู้ที่ต้องการทั้งในและนอกชุมชน	5	13.5
ผลิตปุ๋ยชีวภาพจากกากสบู่ดำจำหน่าย	12	32.4
19. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ		
ไม่มี	10	27.0
มี	27 73.0	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รูปแบบการตอบแทน (ตอบได้หลายข้อ)		
จ่ายเป็นน้ำมัน	1	2.7
จ่ายเป็นเงิน	26	70.3
20. เรื่องที่ควรประสานกับหน่วยงานอื่น		
การตลาด	29	78.4
เทคโนโลยีการผลิต	8	21.6

รูปแบบการจัดการโครงการ ปลุกสบูดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน ของผู้เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน

จากการสอบถามเกษตรกร 137 คน มีผู้เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน ทั้งหมด 37 คน พบว่า เกษตรกรมีความต้องการจัดการ โครงการ ปลุกสบูดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน ดังนี้

1. จำนวนสมาชิกกลุ่มที่ควรเป็น

เกษตรกรร้อยละ 40.5 ต้องการให้มีจำนวนสมาชิกประมาณ 41-50 คน รองลงมาต้องการให้มีจำนวนสมาชิก 20-30 คน และมากกว่า 51 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 29.7 เท่ากัน โดยเฉลี่ยควรมีสมาชิก 51.43คน

2. ลักษณะการลงหุ้นกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

เกษตรกรร้อยละ 51.4 ต้องการลงหุ้นในลักษณะของการหุ้นเงินและหุ้นจำนวนต้นสบูดำที่จะปลูก โดยหุ้นเงิน 1หุ้น ควรมีค่าโดยเฉลี่ย 50.56 บาท และถ้าเป็นหุ้นจำนวนต้นสบูดำที่จะปลูก 1 หุ้น ควรเป็นจำนวนต้นสบูดำเฉลี่ย 17.56 ต้น

3. แหล่งเงินทุนที่นอกเหนือจากการระดมหุ้น

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 75.7 ต้องการได้เงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ชกส.) รองลงมาร้อยละ 64.9 ต้องการได้มาจากกองทุนหมู่บ้าน

4. ความต้องการเข้ารับการอบรมความรู้เรื่องการผลิตและการจัดการ โครงการผลิตสบูดำเพื่อไบโอดีเซล

เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 91.9) ต้องการเข้ารับการอบรม

5. แหล่งเมล็ดพันธุ์สบู่ดำที่ต้องการ

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 86.5 ต้องการเมล็ดพันธุ์สบู่ดำจากหน่วยงานของรัฐที่สนับสนุน

6. วิธีจัดหาเมล็ดพันธุ์สบู่ดำที่ต้องการ

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 75.7 ต้องการให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นผู้จัดหาเมล็ดพันธุ์สบู่ดำ

7. ลักษณะการเพาะเมล็ดสบู่ดำ

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.1) ต้องการให้สมาชิกเพาะเมล็ดเอง รองลงมาร้อยละ

24.3 ต้องการให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเมล็ดแล้วแจกจ่ายต้นกล้าให้กับสมาชิก

8. การจัดซื้อเครื่องหีบสบู่ดำและเครื่องทำไบโอดีเซล

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.1) ต้องการใช้เงินทุนที่มาจากแหล่งเงินทุนซื้อ รองลงมา ร้อยละ 24.3 ต้องการใช้เงินที่มาจากค่าธรรมเนียมของสมาชิกซื้อ

9. ลักษณะการปลูกสบู่ดำ

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 83.8 ต้องการปลูกสบู่ดำบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา

10. การใช้แรงงานในการเก็บเกี่ยวและการขนส่งผลผลิตสบู่ดำ

เกษตรกรร้อยละ 56.8 ต้องการใช้แรงงานในครัวเรือน รองลงมาร้อยละ 27 ต้องการจ้างแรงงานที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมกันทำ

11. การส่งผลผลิต

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 59.5) ต้องการส่งผลผลิตในรูปแบบที่ 1 คือ เกษตรกรส่งผลผลิตสบู่ดำเพื่อหีบน้ำมันแล้วนำน้ำมันกลับไปใช้กับเครื่องยนต์ของตนเองโดยเสียค่าบริการ

เครื่องมือสกัดให้แก่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน รองลงมาร้อยละ 27 ต้องการส่งผลผลิตในรูปแบบที่ 2 คือ เกษตรกรส่งผลผลิตสบู่ดำเพื่อจำหน่ายเมล็ดสบู่ดำให้แก่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน

12. การดำเนินงานในขั้นตอนการหีบน้ำมัน

เกษตรกรร้อยละ 54.1 ต้องการให้ทั้งคณะกรรมการและสมาชิกผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ รองลงมาร้อยละ 21.6 ต้องการให้สมาชิกผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ

13. ค่าบริการในการหีบน้ำมัน

เกษตรกร ร้อยละ 48.6 ต้องการให้ คิดค่าบริการในการหีบน้ำมัน ราคาโลกรัมละ 2 บาท รองลงมาร้อยละ 32.4 ต้องการให้คิดค่าบริการในการหีบน้ำมันราคาโลกรัมละ 3 บาท

14. ความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 78.4 ต้องการมีส่วนร่วม โดยต้องการมีส่วนร่วมในด้านการผลิต น้ำมัน ไบโอดีเซล ร้อยละ 54.1 รองลงมาต้องการมีส่วนร่วมในด้านการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันและการประชาสัมพันธ์ คิดเป็น ร้อยละ 10.8 เท่ากัน

15. การจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.4) ต้องการให้แจกจ่ายให้สมาชิกใช้ 50 % และจำหน่าย 50% รองลงมาร้อยละ 45.9 ต้องการให้นำน้ำมันที่ผลิตได้ออกจำหน่ายทั้งหมด

16. การซื้อน้ำมันของสมาชิก

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.4) ต้องการให้สมาชิกซื้อในราคาปกติตามที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกำหนด

17. ราคาจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้ที่ต้องการให้ต่ำกว่าราคาดีเซลในท้องตลาด

เกษตรกร ร้อยละ 54.1 ต้องการให้มีราคาจำหน่ายที่ต่ำกว่าท้องตลาด 2 บาท รองลงมาร้อยละ 37.8 ต้องการให้มีราคาจำหน่ายที่ต่ำกว่าท้องตลาด 1.50 บาท

18. การจัดการกากสบู่ดำ

เกษตรกร ร้อยละ 54.1 ต้องการให้แจกจ่ายกากสบู่ดำให้สมาชิกใช้เป็นปุ๋ย รองลงมาร้อยละ 32.4 ต้องการให้ผลิตปุ๋ยชีวภาพจากกากสบู่ดำจำหน่าย

19. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 73 ต้องการให้มีค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการ โดยต้องการให้จ่ายเป็นเงิน

20. เรื่องที่ควรประสานกับหน่วยงานอื่น

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.4 ต้องการให้มีการประสานกับหน่วยงานอื่นในเรื่องการตลาด

ตารางที่ 5 ความต้องการการจัดการโครงการปลูกสบู่ดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน

รูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=58		
1. จำนวนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจที่ควรเป็น (คน)		
10-20	13	22.4
21-30	9	15.5
31-40	4	6.9
41-50	20	34.5
51-60	9	15.5
61 ขึ้นไป	3	5.2

ตารางที่ 5 (ต่อ)

n=58

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกต่ำสุด 10 คน	จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 41.38 คน	
จำนวนสมาชิกสูงสุด 80 คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.394	
2. การลงหุ้นกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ตอบได้หลายข้อ)		
หุ้นเงิน	10	17.2
หุ้นจำนวนต้นสบู่ดำที่จะปลูก	11	19.0
หุ้นเงินและหุ้นจำนวนต้นสบู่ดำที่จะปลูก	39	67.2
โดย หุ้นเงิน 1 หุ้น ควรเป็นจำนวนเงิน (บาท)		
20	2	10.5
30	2	10.5
50	4	21.1
1 หุ้นจำนวนเงินต่ำสุด 20 บาท 1 หุ้นจำนวนเงินเฉลี่ย 15.79 บาท		
1 หุ้นจำนวนเงินสูงสุด 50 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20.900		
โดย หุ้นต้นสบู่ดำ 1 หุ้น ควรเป็นจำนวนต้นสบู่ดำ (ต้น)		
20	2	10.5
30	2	10.5
50	4	21.1
100	2	10.5
200	1	5.3
1 หุ้นจำนวนต้นสบู่ดำต่ำสุด 20 ต้น 1 หุ้นจำนวนต้นสบู่ดำเฉลี่ย 36.84 ต้น		
1 หุ้นจำนวนต้นสบู่ดำสูงสุด 200 ต้น ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 50.996		
3. แหล่งเงินทุนที่นอกเหนือจากการระดมหุ้น (ตอบได้หลายข้อ)		
กองทุนหมู่บ้าน	34	58.6
สหกรณ์การเกษตร	14	24.1
ธกส.	34	58.6
ธนาคารพาณิชย์	7	12.1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=58		
4. ความต้องการเข้ารับการอบรม		
ต้องการ	56	96.6
ไม่ต้องการ	2 3.4	
5. แหล่งเมล็ดพันธุ์สบูดำที่ต้องการ		
จากหน่วยงานของรัฐที่สนับสนุน	29	50.0
จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ	19	32.8
จากแหล่งที่หาได้ง่าย(เช่น ในท้องถิ่น)	10 17.2	
6. วิธีจัดหาเมล็ดพันธุ์ที่ต้องการ		
อบต.เป็นผู้จัดหา	23 39.7	
สมาชิกแต่ละรายจัดหาเมล็ดมาปลูกเอง	8	13.8
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นผู้จัดหา	27 46.6	
7. ลักษณะการเพาะเมล็ดสบูดำ		
สมาชิกเพาะเมล็ดเอง	11	19.0
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเมล็ดแล้ว		
แจกจ่ายต้นกล้าให้กับสมาชิก	33	56.9
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเมล็ดแล้ว		
แจกจ่ายสมาชิกในรูปแบบการให้ยืม	14 24.1	
8. การจัดซื้อเครื่องหีบสบูดำและเครื่องทำไบโอดีเซล		
อบต.เป็นผู้ซื้อ	33	56.9
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นผู้ซื้อ	25	43.1
9. สถานที่สำหรับดำเนินกิจกรรมในการผลิตน้ำมัน/ที่ตั้งกลุ่ม		
อบต.จัดสรรพื้นที่ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	34	58.6
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจัดหาเอง	24 41.4	
10. ลักษณะการปลูกสบูดำที่ต้องการ		
ปลูกบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา	49	84.5
ปลูกเป็นแปลง	9 15.5	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=58		
11. การใช้แรงงาน ในการเก็บเกี่ยวและการขนส่งผลผลิตสับดูดำ		
ใช้แรงงานในครัวเรือน	23	39.7
จ้างแรงงานในหมู่บ้าน	14	24.1
จ้างแรงงานที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	21	36.2
12. การส่งผลผลิต		
แบบที่ 1	13	22.4
แบบที่ 2	30	51.7
แบบที่ 3	15	25.9
*แบบที่ 1 เกษตรกรส่งผลผลิตสับดูดำเพื่อหีบน้ำมันแล้วนำน้ำมันกลับไปใช้กับเครื่องยนต์ของตนเอง โดยเสียค่าบริการเครื่องมือสกัดให้แก่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน		
แบบที่ 2 เกษตรกรส่งผลผลิตสับดูดำเพื่อจำหน่ายเมล็ดสับดูดำให้แก่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน		
แบบที่ 3 เกษตรกรส่งผลผลิตสับดูดำเพื่อหีบน้ำมันแล้วฝากน้ำมันไว้กับศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน เมื่อน้ำมันมีราคาดี เกษตรกรสามารถจะนำน้ำมันออกมาจำหน่ายโดยรับรายได้จากการจำหน่ายน้ำมันเอง		
13. การดำเนินงานในขั้นตอนการหีบน้ำมัน		
คณะกรรมการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ	2	3.4
สมาชิกผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ	29	50.0
คณะกรรมการและสมาชิกผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ	22	37.9
จ้างแรงงานทั่วไปที่ไม่ใช่สมาชิกกลุ่ม	5	8.6
14. ค่าบริการในการหีบน้ำมัน (ก.ก./บาท)		
2 บาท	16	27.6
2.50 บาท	19	32.8
3 บาท	8	13.8
อื่นๆ	15	25.9
15. ความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ		
ไม่ต้องการ	14	24.1
ต้องการ	44	75.9

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=58		
เรื่องที่ต้องการมีส่วนร่วม (ตอบได้หลายข้อ)		
การผลิตน้ำมันไบโอดีเซล	20	34.5
การตรวจสอบคุณภาพน้ำมัน	21	36.2
การจำหน่าย	11	19.0
การประชาสัมพันธ์	13	22.4
16. การจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้นำออกจำหน่ายทั้งหมด	11	19.0
แจกจ่ายให้สมาชิกใช้ 50% และจำหน่าย 50%	47	81.0
17. การซื้อน้ำมันของสมาชิกซื้อในราคาปกติตามที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกำหนด	35	60.3
ลดราคาให้สมาชิก	23	39.7
18. ราคาจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้ที่ต้องการให้ต่ำกว่าราคาดีเซลในท้องตลาด		
1 บาท	7	12.1
1.50 บาท	10	17.2
2 บาท	38	65.5
อื่นๆ	3	5.2
19. การจัดการกากสบู่ดำ		
แจกจ่ายให้สมาชิกใช้เป็นปุ๋ย	26	44.8
จำหน่ายให้ผู้ที่ต้องการทั้งในและนอกชุมชน	13	22.4
ผลิตปุ๋ยชีวภาพจากกากสบู่ดำจำหน่าย	19	32.8
20. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ		
ไม่มี	16	27.6
มี	42	72.4
รูปแบบการตอบแทน (ตอบได้หลายข้อ)		
จ่ายเป็นน้ำมัน	6	10.3
จ่ายเป็นเงิน	36	62.1

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=58		
21. การแบ่งผลประโยชน์ให้อบต. (%)		
10%	17	29.3
20%	29	50.0
30%	6	10.3
อื่นๆ	6	10.3
22. การคืนกำไรให้อบต.		
จ่ายเป็นน้ำมัน	9	15.5
จ่ายเป็นเงิน	49	84.5
23. เรื่องที่ควรประสานกับหน่วยงานอื่น		
การตลาด	40	69.0
เทคโนโลยีการผลิต	18	31.0

รูปแบบการจัดการโครงการ ปุ๋ยคอกสำหรับผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน ของผู้เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.

จากการสอบถามเกษตรกร 137 คน มีผู้เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชน ร่วมกับอบต. ทั้งหมด 58 คน พบว่า เกษตรกรมีความต้องการจัดการ โครงการ ปุ๋ยคอกสำหรับผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน ดังนี้

1. จำนวนสมาชิกกลุ่มที่ควรจะเป็น
เกษตรกร ร้อยละ 34.5 ต้องการให้มีจำนวนสมาชิก 41-50 คน รองลงมา ร้อยละ 22.4 ต้องการให้มีจำนวนสมาชิก 10-20 คน โดยเฉลี่ยควรมีสมาชิก 41.38 คน
2. ลักษณะการลงหุ้นกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
เกษตรกรร้อยละ 67.2 ต้องการลงหุ้นในลักษณะของการหุ้นเงินและหุ้นจำนวนต้นปุ๋ยคอกที่จะปลูก โดยหุ้นเงิน 1 หุ้น ควรมีค่าโดยเฉลี่ย 15.79 บาท และถ้าเป็น หุ้นจำนวนต้นปุ๋ยคอกที่จะปลูก 1 หุ้น ควรเป็นจำนวนต้นปุ๋ยคอกเฉลี่ย 36.84 ต้น

3. แหล่งเงินทุนที่นอกเหนือจากการระดมหุ้นและเงินทุนจากการสนับสนุนของอบต.
 เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 58.6) ต้องการได้เงินทุนจากกองทุนหมู่บ้านและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.) รองลงมาร้อยละ 24.1 ต้องการได้มาจากสหกรณ์การเกษตร
4. ความต้องการเข้ารับการอบรมความรู้เรื่องการผลิตและการจัดการ โครงการผลิตสบู่อำเภอ ไบโอดีเซล
 เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 96.6) ต้องการเข้ารับการอบรม
5. แหล่งเมล็ดพันธุ์สบู่อำเภอที่ต้องการ
 เกษตรกรครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ต้องการเมล็ดพันธุ์สบู่อำเภอจากหน่วยงานของรัฐที่สนับสนุน รองลงมาร้อยละ 32.8 ต้องการจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ
6. วิธีจัดหาเมล็ดพันธุ์สบู่อำเภอที่ต้องการ
 เกษตรกร ร้อยละ 46.6 ต้องการให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นผู้จัดหา รองลงมาร้อยละ 39.7 ต้องการให้อบต.เป็นผู้จัดหา
7. ลักษณะการเพาะเมล็ดสบู่อำเภอ
 เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.9) ต้องการให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเมล็ดแล้ว แจกจ่ายต้นกล้าให้กับสมาชิก รองลงมาร้อยละ 24.1 ต้องการให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเมล็ดแล้ว แจกจ่ายต้นกล้าให้กับสมาชิกในรูปแบบของการให้ยืม เมื่อสมาชิกส่งผลผลิตแล้วค่อยหักค่าต้นสบู่อำเภอ
8. การจัดซื้อเครื่องหีบสบู่อำเภอและเครื่องทำไบโอดีเซล
 เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.9) ต้องการให้อบต.เป็นผู้ซื้อ
9. สถานที่สำหรับดำเนินกิจกรรมในการผลิตน้ำมันที่ตั้งกลุ่ม
 เกษตรกรร้อยละ 58.6 ต้องการให้อบต.จัดสรรพื้นที่ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
10. ลักษณะการปลูกสบู่อำเภอ
 เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.5) ต้องการปลูกสบู่อำเภอบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลายนา
11. การใช้แรงงานในการเก็บเกี่ยวและการขนส่งผลผลิตสบู่อำเภอ
 เกษตรกร ร้อยละ 39.7 ต้องการใช้แรงงานในครัวเรือน รองลงมาร้อยละ 36.2 ต้องการจ้างแรงงานที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมกันทำ
12. การส่งผลผลิต
 เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.7) ต้องการส่งผลผลิตในรูปแบบที่ 2 คือ เกษตรกรส่งผลผลิตสบู่อำเภอเพื่อจำหน่ายเมล็ดสบู่อำเภอให้แก่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน รองลงมาร้อยละ 25.9 ต้องการส่ง

ผลผลิตในรูปแบบที่ 3 คือ เกษตรกรส่งผลผลิตสบู่ดำเพื่อหีบน้ำมันแล้วฝักน้ำมันไว้กับศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน เมื่อน้ำมันมีราคาดี เกษตรกรสามารถจะนำน้ำมันออกมาจำหน่ายโดยรับรายได้จากการจำหน่ายน้ำมันเอง

13. การดำเนินงานในขั้นตอนการหีบน้ำมัน

เกษตรกรครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ต้องการให้สมาชิกผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ รองลงมา ร้อยละ 37.9 ต้องการให้ทั้งคณะกรรมการและสมาชิกผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำ

14. ค่าบริการในการหีบน้ำมัน

เกษตรกร ร้อยละ 32.8 ต้องการให้มีราคาดิโกลรัมละ 2.50 บาท รองลงมา ร้อยละ 27.6 ต้องการให้มีราคาดิโกลรัมละ 2 บาท

15. ความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.9) ต้องการมีส่วนร่วม โดยต้องการมีส่วนร่วมในด้านการตรวจสอบคุณภาพน้ำมัน ร้อยละ 36.2 รองลงมา ร้อยละ 34.5 ต้องการมีส่วนร่วมในด้านการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล

16. การจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81) ต้องการให้แจกจ่ายให้สมาชิกใช้ 50% และจำหน่าย 50%

17. การซื้อน้ำมันของสมาชิก

เกษตรกร ร้อยละ 60.3 ต้องการให้สมาชิกซื้อ น้ำมัน ในราคาปกติตามที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกำหนด

18. ราคาจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซลที่ผลิตได้ที่ต้องการให้ต่ำกว่าราคาดีเซลในท้องตลาด

เกษตรกร ร้อยละ 65.5 ต้องการให้มีราคาจำหน่ายที่ต่ำกว่าท้องตลาด 2 บาท รองลงมา ร้อยละ 17.2 ต้องการให้มีราคาจำหน่ายที่ต่ำกว่าท้องตลาด 1.50 บาท

19. การจัดการกากสบู่ดำ

เกษตรกร ร้อยละ 44.8 ต้องการให้แจกจ่ายกากสบู่ดำให้สมาชิกใช้เป็นปุ๋ย รองลงมา ร้อยละ 32.8 ต้องการให้ผลิตปุ๋ยชีวภาพจากกากสบู่ดำจำหน่าย

20. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.4) ต้องการให้มีค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการ โดยต้องการให้จ่ายเป็นเงิน

21. การแบ่งผลประโยชน์ให้อบต.

เกษตรกรครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ต้องการให้แบ่งผลประโยชน์แก่ออบต. 20 % รองลงมา ร้อยละ 29.3 ต้องการให้แบ่งผลประโยชน์แก่ออบต. 10 %

22. การคืนกำไรให้อบต.

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.5) ต้องการให้คืนกำไรแก่อบต. โดยจ่ายเป็นเงิน

23. เรื่องที่ควรประสานกับหน่วยงานอื่น

เกษตรกรร้อยละ 69 ต้องการให้มีการประสานกับหน่วยงานอื่นในเรื่องการตลาด

ตารางที่ 6 ความต้องการการจัดการโครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน

รูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=42		
1. ลักษณะการทำสัญญา		
บริษัทเป็นผู้เช่า	37	88.1
เกษตรกรเป็นผู้เช่าไปขอทำสัญญากับบริษัท	5	11.9
2. การกำหนดเนื้อที่ปลูกสับดำ (ไร่)		
2	10	23.8
3	13	31.0
4	3	7.1
5	10	23.8
10	6	14.3
3. ความต้องการได้รับเงินทุนสนับสนุนการผลิต		
ต้องการ	27	64.3
ไม่ต้องการ	15	35.7
4. ลักษณะสับดำที่ต้องการใช้ปลูก		
เมล็ด	17	40.5
ต้นกล้าที่เพาะแล้ว	25	59.5
5. ลักษณะการสนับสนุนปัจจัยการผลิตของบริษัท		
จ่ายครั้งเดียวตามจำนวนที่เหมาะสมของขนาดพื้นที่	16	38.1
แบ่งจ่ายปัจจัยการผลิตเป็นรายงวด	26	61.9
6. สถานที่จัดฝึกอบรม		
ในหมู่บ้าน เช่น วัด ศาลาเอนกประสงค์	21	50.0
ที่ทำการกลุ่มของเกษตรกรในหมู่บ้าน	21	50.0

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=42		
7. ช่วงเวลาในการฝึกอบรม		
ช่วงเช้า (09.00-12.00 น.)	16	38.1
ช่วงบ่าย (13.00-16.00 น.)	3	7.1
ช่วงกลางคืน (19.00-21.00 น.)	14	33.3
เวลาใดก็ได้	9	21.4
8. ระยะเวลาในการฝึกอบรม (วัน)		
1	20	47.6
2	18	42.9
3	4	9.5
9. เรื่องที่ต้องการได้รับการฝึกอบรม (ตอบได้หลายข้อ)		
การเตรียมพื้นที่	16	38.1
ขั้นตอนการปลูก	27	64.3
การบำรุงรักษา	26	61.9
การเก็บเกี่ยว	29	69.0
อื่นๆ	4	9.5
10. วิธีการส่งเสริมเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้ในการปลูกสบู่ดำ (ตอบได้หลายข้อ)		
การเยี่ยมแปลงเพาะปลูกของเกษตรกร	15	35.7
จัดฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการปลูกสบู่ดำ	25	59.5
การฝึกอบรมกลุ่มย่อย	6	14.3
การสอนเกษตรกรด้วยเกษตรกร	1	2.4
การแจกเอกสารคำแนะนำ	19	45.2
หอกระจายข่าวในหมู่บ้าน	1	2.4
จัดทำแปลงสาธิตของบริษัท	19	45.2
การทัศนศึกษาแปลงที่ประสบผลสำเร็จ	29	69.0

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
11. การเตรียมพื้นที่ปลูกสับุดำ		
บริษัทจัดหาให้โดยจ้างเหมาทั้งแรงงานคนและเครื่องจักร	15	35.7
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจัดหาให้โดยจ้างเหมาทั้งแรงงานคนและเครื่องจักร	9	21.4
เกษตรกรแต่ละรายจัดหาตามความต้องการของตนเอง	18	42.9
12. การเยี่ยมชมพื้นที่เพาะปลูกของเจ้าหน้าที่		
เดือนละครั้ง	12	28.6
3 เดือนครั้ง	9	21.4
มาเฉพาะช่วงจำเป็นหรือเมื่อเกษตรกรมีปัญหาในการผลิต	21	50.0
13. การใช้แรงงานในการปลูกสับุดำ		
ใช้แรงงานในครัวเรือน	21	50.0
จ้างแรงงานในหมู่บ้าน	6	14.3
จ้างแรงงานที่เป็นสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมกันทำ	15	35.7
14. รูปแบบการส่งผลผลิต		
เกษตรกรส่งผลผลิตให้แก่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชนด้วยตนเอง	27	64.3
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเข้าไปรับผลผลิตที่ไร่ของเกษตรกร	15	35.7
15. การรับเมล็ด/ต้นกล้าสับุดำจากบริษัท		
รับที่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน	39	92.9
บริษัทจัดส่งถึงที่อยู่ของเกษตรกร	3	7.1
16. การรับปัจจัยการผลิตจากบริษัท		
รับปัจจัยการผลิตที่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน	40	95.2
บริษัทจัดส่งปัจจัยการผลิตถึงที่อยู่ของเกษตรกร	2	4.8
17. การจ่ายผลตอบแทน		
จ่ายเงินทุกครั้งที่ส่งเมล็ดสับุดำ	23	54.8
จ่ายเป็นรายเดือน	9	21.4
จ่ายครั้งเดียวเมื่อหมดฤดูกาล	10	23.8

n=42

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18. การรับผลตอบแทน		n=42
รับผลตอบแทนที่ฝ่ายบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	23	54.8
รับผลตอบแทนจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของบริษัท ซึ่งจ่าย ณ ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	19	45.2

รูปแบบการจัดการโครงการ ปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน ของผู้ที่เลือกรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

จากการสอบถามเกษตรกร 137 คน มีผู้ที่เลือกรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชน ร่วมกับบริษัทเอกชน ทั้งหมด 42 คน พบว่าเกษตรกรมีความต้องการจัดการ โครงการ ปลูก สับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชน ดังนี้

1. ลักษณะการทำสัญญา

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.1) ต้องการให้บริษัทเป็นผู้เข้ามาขอทำสัญญา

2. การกำหนดเนื้อที่ปลูกสับดำ

เกษตรกร ร้อยละ 31 ต้องการให้บริษัทกำหนดเนื้อที่ปลูกสับดำอย่างน้อย 3 ไร่ รองลงมา ต้องการให้บริษัทกำหนดเนื้อที่ปลูกสับดำอย่างน้อย 2 ไร่ และ 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.8 เท่ากัน

3. ความต้องการได้รับเงินทุนสนับสนุนการผลิต

เกษตรกรร้อยละ 64.3 ต้องการได้รับการสนับสนุนเงินทุนในการผลิต

4. ลักษณะสับดำที่ต้องการใช้ปลูก

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 59.5) ต้องการต้นกล้าที่เพาะแล้ว

5. ลักษณะการสนับสนุนปัจจัยการผลิตของบริษัท

เกษตรกรร้อยละ 61.9 ต้องการให้บริษัทแบ่งจ่ายปัจจัยการผลิตเป็นรายงวด

6. สถานที่จัดฝึกอบรม

เกษตรกรครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ต้องการให้จัดในหมู่บ้าน เช่น วัด ศาลาเอนกประสงค์ และอีกครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ต้องการให้จัดที่ทำการกลุ่มของเกษตรกรในหมู่บ้าน

7. ช่วงเวลาในการฝึกอบรม

เกษตรกรร้อยละ 38.1 ต้องการให้มีการฝึกอบรมในช่วงเช้า (09.00-12.00 น.) รองลงมาร้อยละ 33.3 ต้องการให้มีการฝึกอบรมในช่วงกลางคืน (19.00-21.00 น.)

8. ระยะเวลาในการฝึกอบรม

เกษตรกรร้อยละ 47.6 ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมครั้งละ 1 วัน รองลงมาร้อยละ 42.9 ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมครั้งละ 2 วัน

9. เรื่องที่ต้องการได้รับการฝึกอบรม

เกษตรกร ร้อยละ 69 ต้องการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการเก็บเกี่ยว รองลงมาร้อยละ 64.3 ต้องการได้รับการฝึกอบรมเรื่องขั้นตอนการปลูก และ เกษตรกรในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 61.9) ต้องการได้รับการฝึกอบรมเรื่องการบำรุงรักษา

10. วิธีรับการส่งเสริมเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้ในการปลูกสับปะรด

เกษตรกร ร้อยละ 69 ต้องการทัศนศึกษาแปลงที่ประสบผลสำเร็จ รองลงมาร้อยละ 59.5 ต้องการได้รับการจัดฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรด และร้อยละ 45.2 ต้องการได้รับการแจกเอกสารคำแนะนำและการจัดทำแปลงสาธิตของบริษัท

11. การเตรียมพื้นที่ปลูกสับปะรด

เกษตรกร ร้อยละ 42.9 ต้องการให้เกษตรกรแต่ละรายจัดหาทั้งแรงงานคนและเครื่องจักรตามความต้องการของตนเอง รองลงมาร้อยละ 35.7 ต้องการให้บริษัทจัดหาให้โดยจ้างเหมาทั้งแรงงานคนและเครื่องจักร แล้วจึงหักค่าใช้จ่ายเมื่อเกษตรกรส่งผลผลิต

12. การเยี่ยมชมพื้นที่เพาะปลูกของเจ้าหน้าที่

เกษตรกรครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ต้องการให้เจ้าหน้าที่มาเฉพาะช่วงจำเป็นหรือเมื่อเกษตรกรมีปัญหาในการผลิต รองลงมาร้อยละ 28.6 ต้องการให้เจ้าหน้าที่มาเดือนละครั้ง

13. การใช้แรงงาน

เกษตรกรครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ต้องการใช้แรงงานในครัวเรือน รองลงมาร้อยละ 35.7 ต้องการจ้างแรงงานที่เป็นสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมกันทำ

14. การส่งผลผลิต

เกษตรกร ร้อยละ 64.3 ต้องการให้เกษตรกรส่งผลผลิตให้แก่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชนด้วยตนเอง

15. การรับเมล็ด/ต้นกล้าสับปะรดจากบริษัท

เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 92.9) ต้องการรับที่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน

16. การรับประกันจ่ายการผลิตจากบริษัท

เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.2) ต้องการรับที่ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน

17. การจ่ายผลตอบแทน

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.8) ต้องการให้มีการจ่ายเงินทุกครั้งที่ส่งผลผลิต
รองลงมาร้อยละ 23.8 ต้องการให้จ่ายครั้งเดียวเมื่อหมดฤดูกาล

18. การรับผลตอบแทน

เกษตรกรเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.8) ต้องการรับผลตอบแทนที่ฝ่ายบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจ
ชุมชน

**ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการ ปลูกลงน้ำเพื่อ ผลิต ไบโอดีเซลใน
วิสาหกิจชุมชน**

ในการศึกษาข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการ ปลูกลงน้ำเพื่อ ผลิต ไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนได้สอบถามโดยใช้คำถามปลายเปิด โดยเกษตรกรได้ให้ความเห็นไว้ซึ่ง
สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน

1. หน่วยงานราชการควรให้การสนับสนุนเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของสบู่ดำ
ในการผลิตน้ำมัน เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ
2. ควรมีหน่วยงานเข้ามาสนับสนุนการปลูกลงน้ำอย่างเป็นทางการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มี
รายได้หรือเพื่อเสริมรายได้ในครัวเรือนอีกทางหนึ่ง
3. หน่วยงานที่เข้ามาสนับสนุนควรมีเงินทุนให้แก่เกษตรกรในการดำเนินการปลูกลงน้ำ การผลิตน้ำมัน
จากสบู่ดำ
4. ควรมีสถานที่รับซื้อผลผลิตเป็นหลักแหล่งแน่นอน มีการติดตามผลการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักสบู่ดำมากขึ้น มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีคนปลูกลง
เพิ่มขึ้น
2. รัฐบาลควรมีการสนับสนุนการใช้ไบโอดีเซลให้มากขึ้น
3. ควรมีเจ้าหน้าที่ในการให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการปลูกลงน้ำ การผลิตน้ำมัน การประชาสัมพันธ์
และในด้านการตลาด

4. รัฐบาลควรให้การสนับสนุนในด้านการปลูก สนับสนุนเมล็ดเพื่อใช้ในการปลูก การผลิตน้ำมัน การประชาสัมพันธ์ และในด้านการตลาด
5. รัฐบาลควรสนับสนุนทุนในการดำเนินการ เงินทุนหมุนเวียนให้เกษตรกร อาจเป็นรูปแบบของ เงินกู้ปลอดดอกเบี้ยแล้วแบ่งกำไรให้เกษตรกรส่วนรัฐบาลรับทุนคืน
6. ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพราะเมื่อเกษตรกรมีปัญหาและข้อสงสัยจะได้มีหน่วยงาน ที่สามารถให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาต่างๆได้
7. เกษตรกรควรได้รับการประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีวิธีการจัดการที่จริงจัง มีการ ติดตามผลการจัดการและการรับซื้อผลผลิต
8. ควรมีนโยบายให้ออบต.เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกับเกษตรกร

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

1. ควรมีบริษัทที่เข้ามารับซื้ออย่างจริงจัง มีการประกันราคาผลผลิตที่แน่นอน
2. ควรมีการประสานระหว่างบริษัทกับเกษตรกรในเรื่องการจัดการด้านต่างๆ
3. ควรมีการติดตามผลจากเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง
4. ควรมีสถานที่รับซื้อผลผลิตที่แน่นอน
5. ควรมีการประสานงานระหว่างรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้การสนับสนุน
6. ควรมีการส่งเสริมให้มีการใช้น้ำมันที่ผลิตจากสบู่ดำอย่างจริงจังและแพร่หลาย เพื่อเป็นแบบอย่าง แก่ผู้ที่ยังไม่เคยใช้

การพิสูจน์สมมติฐาน

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกร

n=137

เพศ	รูปแบบ				รวม(n=137)
	รูปแบบที่1		รูปแบบที่2		
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	
หญิง	14 (24.6)	30 (52.6)	13 (22.8)	57 (100.0)	
ชาย	23 (28.8)	28 (35.0)	29 (36.5)	80 (100.0)	
รวม	37 (27.0)	58 (42.3)	42 (30.7)	137 (100.0)	

$X^2 = 4.622$ Sig = 0.099

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกรในตารางที่ 7 พบว่า เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติไคสแควร์ ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 4.622 และ P-value เท่ากับ 0.099 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสรุปได้ว่า เพศกับการเลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนพื้นที่ถือครองทางการเกษตรกับการเลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกร

n=137

จำนวนพื้นที่ถือครอง ทางการเกษตร(ไร่)	รูปแบบ				รวม(n=137)
	รูปแบบที่1		รูปแบบที่2		
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	
น้อยกว่า 10	29 (27.9)	44 (100.0)	31 (42.3)	104 (29.8)	
11-20	8 (25.8)	13 (41.9)	10 (32.3)	31 (100.0)	
21-30		0 (0.0)	1 (50.0)	1 (50.0)	2 (100.0)
รวม	37 (27.0)	58 (42.3)	42 (30.7)	137 (100.0)	
		$X^2 = 0.910$		Sig = 0.923	

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนพื้นที่ถือครองทางการเกษตรกับการเลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกรในตารางที่ 8 พบว่า เมื่อทดสอบโดยใช้สถิติไคสแควร์ ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 0.910 และ P-value เท่ากับ 0.923 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า จำนวนพื้นที่ถือครองทางการเกษตรกับการเลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 9 ความแตกต่างด้านอายุ ระดับการศึกษาและปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนต่างกัน

ลักษณะของเกษตรกร	การเลือกรูปแบบ			F	P-value
	รูปแบบที่1	รูปแบบที่2	รูปแบบที่3		
	\bar{X} (S.D.)	\bar{X} (S.D.)	\bar{X} (S.D.)		
อายุ	51.92 (7.158)	46.33 (6.669)	49.19 (5.584)	8.525 ***	.000
ระดับการศึกษา	1.32 (0.944)	1.07 (0.256)	1.24 (0.431)	2.489	.087
ปริมาณการใช้น้ำมัน	14.24 ^a (11.320)	7.64 ^b (6.985)	7.50 ^b (5.697)	9.212 ***	.000

จากการพิสูจน์สมมติฐานเพื่อหา ความแตกต่างด้านอายุ ระดับการศึกษาและปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลของเกษตรกรที่เลือกรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลในวิสาหกิจชุมชนต่างกัน พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกันในด้านระดับการศึกษา (F=2.489) แต่มีความแตกต่างกันในด้านของอายุ (F=8.525) และปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล (F=9.212) อย่างมีนัยสำคัญ คือ

ด้านอายุ พบว่า เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชนมีอายุแตกต่างกับเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.มีอายุแตกต่างกับเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

ด้านปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล พบว่า เกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชนมีปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลแตกต่างกับเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต.และเกษตรกรที่เลือกรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน

สรุปได้ว่า เกษตรกรที่เลือกรูปแบบการจัดการ โครงการปลูกสับดำเพื่อผลิตไบโอดีเซลใน
วิสาหกิจชุมชนต่างกัน มีความแตกต่างกันในด้านของอายุและปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล ส่วนใน
ด้านของระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved